

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Axionov Anton Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 11.11.2016-05.12.2016
2. *instanța de apel*: 02.05.2017-14.06.2017
3. *instanța de recurs*: 18.01.2018 - 14.02.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 05 decembrie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Axionov Anton Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării bunurilor altor persoane pe o perioadă de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, dacă în această perioadă de probațiune nu va comite noi infracțiuni, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că, Axionov Anton, la data de 05.08.2016, în jurul orei 10:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se la terasa cafenelei „Coffee Beance”, amplasată pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia 44, sub pretextul efectuării unui apel telefonic, prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit telefonul mobil de model „Meizu M2 Mini” cu IMEI 869970020544049, de culoare sură, la preț de 4.500 lei, în telefon fiind activată cartela SIM Orange cu nr. xxxxx, de la Erșov Valentin, apoi cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii și astfel, prin acțiunile sale ilegale i-a cauzat ultimului prejudiciu material considerabil în sumă totală de 4.500 de lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* faptele inculpatului, Axionov A., în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care ținând cont de prevederile art. 34, 82 Cod penal, inculpatului Axionov A., să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului procurorul a invocat, că instanța de judecată a stabilit incorect pedeapsa inculpatului, Axionov A., ignorând faptul că, anterior, prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 03.11.2015, în temeiul art. 264 alin. (2) Cod penal, ultimului i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 15.000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, amenda fiind achitată în cele din urmă, iar prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 01.12.2015, în temeiul art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, antecedentul penal nefiind stins. În așa mod, constatându-se că inculpatul nu a executat pedeapsa stabilită prin sentința din 01.12.2015, iar instanța de judecată a neglijat prevederile art. art. 34, 82 alin. (2) Cod penal, respectiv pedeapsa minimă ce urma a fi stabilită lui Axionov A., este de 2 ani închisoare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, referitor la argumentele invocate în cererea de apel, instanța de apel a considerat, neîntemeiată alegația procurorului, precum că prima instanță a dispus eronat suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicată inculpatului, Axionov A., din motiv că în privința acestuia ar fi prezentă starea de recidivă, generată de neexecutarea pedepsei sub formă de 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, stabilită prin sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 01.12.2015.

În acest sens, instanța de apel a constatat, că prin sentința Judecătorei Buiucani, Chișinău din 01.12.2015, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal lui Axionov Anton i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Ulterior, prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 06.12.2016, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal lui Axionov Anton i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 luni. În temeiul art. art. 85 și 87 Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 01.12.2015, respectiv lui Axionov Anton i s-a stabilit definitiv o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 luni și 20 de zile, cu executare în penitenciar de tip închis.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.02.2017, a fost casată sentința Judecătorei Botanica. mun.

Chișinău din 06.12.2016 și a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Axionov Anton, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, din motivul aplicării actului de amnistie în baza Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, contrar argumentelor invocate în cererea de apel de către partea acuzării, instanța de apel a conchis că, în privința inculpatului, Axionov A., nu este prezentă starea de recidivă în spiritul legii prevăzute de art. 34 alin. (1) Cod penal, deoarece după cum s-a stabilit cu certitudine supra, deși la pedeapsa stabilită ultimului prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 06.12.2016 a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 01.12.2015, totuși prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.02.2017, a fost casată sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 06.12.2016 și a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Axionov A., în cauza penală respectivă din motivul aplicării actului de amnistie, iar persoanele liberate de răspunderea penală, potrivit actului de amnistie, se consideră ca neavând antecedente penale.

Cu referire la individualizarea pedepsei de către prima instanță, având în vedere circumstanțele cauzei elucidate supra, ținând cont de faptul că, inculpatul și-a recunoscut integral vina și s-a căit de cele comise, având în vedere starea materia și vârsta tânără a acestuia, faptul că nu are antecedente penale, partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat și întrucât la materialele cauzei nu există probe ce ar atesta că, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea nu ar duce la corectarea inculpatului, instanța de apel a considerat, că prima instanță a conchis just și echitabil că în privința lui Axionov Anton este rațională aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu stabilirea unei perioade de probațiune, această pedeapsă fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de principiile ce urmează a sta la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului fiind legală, echitabilă și individualizată, acordând astfel deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, iar la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea parțială a acesteia, în partea numirii pedepsei inculpatului, Axionov A., cu excluderea aplicării în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal.

În susținerea poziției sale, procurorul invocă, că instanțele de judecată au ignorat faptul, că inculpatul a comis o infracțiune cu un impact social acut în societate, nu au ținut cont de comportamentul acestuia față de partea vătămată pe tot parcursul examinării cauzei și anume nu a restituit prejudicial material, prin

urmare, au aplicat neîntemeiat inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

Așadar, în prezenta speță, reieșind din recursul declarat se atestă, că autorul acestuia îl întemeiază în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Totodată, Colegiul penal constată din recursul declarat, că recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu faptul că instanțele de fond nu au luat în considerație comportamentul inculpatului față de partea vătămată, nerestituind prejudiciul material, ce în opinia autorului recursului, indică la aplicarea nejustificată a suspendării condiționate a pedepsei cu închisoare inculpatului, Axionov A., conform art. 90 Cod penal.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs invocat, în prezenta speță, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluțiile adoptate, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilind justificat, în privința acestuia, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, conform art. 90 Cod penal.

Opozant celor invocate de recurent, la capitolul efectuării unei individualizări eronate a pedepsei în privința inculpatului, Axionov A., aplicându-i dispozițiile art. 90 Cod penal, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile

părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare, și reeducare a condamnatului, și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Sancțiunea art. 190 alin. (2) Cod penal, în baza căruia inculpatul, Axionov A., a fost condamnat, prevedea la momentul comiterii acesteia pedeapsă cu amendă în mărime de la 500 la 1.000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani. Această infracțiune, clasificându-se ca una gravă, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune, sau după caz termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.*

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă, că inculpatul, Axionov A., a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1an închisoare.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate

vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea quantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În cauza suspusă judecării, instanțele de fond au conchis, că inculpatului Axionov A., urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, menționată mai sus, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii, circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

Derivând din condițiile ce vizează pedeapsa aplicată și natura infracțiunii prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru o infracțiune săvârșită din intenție ce nu depășește 5 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

La circumstanțele cauzei, instanța de recurs menționează, că instanțele de fond nu au reținut careva circumstanțe agravante, precum și nici atenuante, în privința inculpatului, Axionov A., însă acesta a recunoscut vina și s-a căit sincer, împrejurări ce au atras incidența prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i redusă pedeapsa principală cu o treime.

Cât privește persoana celui vinovat, din materialele cauzei se atestă că inculpatul, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, iar antecedentele penale sunt stinse.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul hotărârilor judecătorești ale instanțelor de fond, Colegiul penal consideră, că acestea întemeiat au concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând lipsa antecedentelor penale, subsidiar ținând cont și de faptul că are o vârstă tânără, împrejurări ce au permis instanței de a da dovadă de clemență față de acesta, evitându-se, astfel, neajunsurile pe care le poate atrage contactul cu mediul din penitenciar.

Referitor la argumentul de bază invocat de procuror în recursul declarat, precum că inculpatul nu a restituit prejudiciul material cauzat, din care motiv nu poate fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, Colegiul penal, în prezenta speță nu îl va considera suficient pentru a interveni în hotărârile judecătorești ale instanțelor de fond, în vederea excluderii aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul precum a fost menționat mai sus, are o vârstă tânără și nu este angajat în câmpul muncii, cu toate acestea din declarațiile ultimului, date în cadrul primei instanțe sub jurământ, unde a fost

avertizat de răspunderea prevăzută la art. 312 Cod penal, se reține faptul că a încercat să facă o înțelegere cu partea vătămată în vederea restituirii în rate a prejudiciului cauzat, însă aceasta a refuzat propunerea dată. Deci, este evident faptul că inculpatul a făcut tentative în vederea restituirii prejudiciului, ceea ce denotă subsidiar că acesta a conștientizat totuși gravitatea faptei săvârșite, dorind să înlăture consecințele faptei prejudiciabile comise, nefiind necesară izolarea acestuia de societate.

Având în vedere toate circumstanțele cauzei în cumul, ținând cont de principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră, că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpatul, Axionov A., iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă, în cauza deferită judecării.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal, în privința lui Axionov A.

Generalizând cele menționate, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu și-a găsit confirmarea temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluțiile adoptate de către instanțele de fond, deoarece pedeapsa aplicată inculpatului, Axionov A., a fost individualizată potrivit legii.

În baza celor menționate mai sus, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cojocaru Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, în cauza penală în privința lui **Axionov Anton Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 14 martie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie